

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
Biblioteka

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr.1/2 (418/419)

1984 Velykos

T E S T A M E N T A I

Kai norime kam stipriai pagrasinti, sakome - Rašyk testamentą. Vadinas, su tavim jau baigta. Niekam čia nenorime grasinti, o tik priminti ir patarti.

Apie testamentus kalbėti reikia. INFORMACIJOSE apie juos rašyti labai ragino ir praėjusį rudenį į savo suvažiavimą susirinkę Vokietijos LB darbuotojai, nors jau buvo ne kartą rašyta. Bet nepaisant visų kalbų ir rašymų, vis dar pasitaiko tautiečių, kurie miršta be testamentu, sudarydami daug keblumų ne tik dėl palikimo, kartais ir gana stambaus, paskirstymo, bet ir dėl palaidojimo bei paminklo pastatymo išlaidų sumokėjimo. Buvo atsitikimų, kad mirus pasiturinčiam tautiečiui, sudėti lėšų paminklui pastatyti ir pasirūpinti kapo priežiūra turėjo buvę bendradarbiai ir artimieji. Kur dingo visas jo turtas, vienas Dievas nežino. Taip nebūtų atsitike, jei būtų buvęs paliktas testamentas.

Daugelis sako, kad jiems testamentas nereikalingas, nes paliks šeima - žmona, vaikai - tai jiems viskas ir atiteks. Tai dalinai tiesa, bet tik dalinai. Kai nėra testamentu, tai žmona, vaikai ar kiti giminės paveldi įstatymo nustatytas dalis. Dažnai ilgai užtrunka, kol teismas suranda visus palikuonis, ypač kai tokių atsiranda užsieny. Dar blogiau, kai miršta testamentu nepalikęs viengungis, našlys ar išsiskyres. Jei per tam tikrą laikotarpį neatsiliepia giminės, visas turtas palieka valdžiai.

Kartais yelionio valia nesutinka su įstatymais - jis norėjo savo turtą kitaip paskirstyti, negu įstatymai numato. Jis tai galėjo padaryti testamentu, kai kuriems palikuonims perpus sumažindamas jų dalį, o kai kuriems nieko nepalikdamas, arba užrašydamas ir tiems, kurie, jei palikimas būtų dalinamas pagal įstatymą, nieko negautų. Visiškai nuo palikimo nušalinti pirmos eilės paveldėtojų negalima. Jei jiems testamentu nieko neužrašoma, jie gauna tik pusę įstatymo nustatytos dalies. Jei nebūtų testamentu, jie gautų visą savo dalį.

Pirmos eilės paveldėtojai yra vaikai, vaikaičiai ir jų vaikai. 2-ros eilės - tėvai, seneliai ir t.t. Įstatyminiai paveldėtojai yra ir sutuoktiniai. Įstatymas daro skirtumą tarp įpėdinių ir paveldėtojų. Jei įstatyminiai įpėdiniai testamente nepaminėti, jie iš įpėdinių virsta paveldėtojais ir gauna tik 1/2 įstatymo nustatytos dalies. Nebūdami įpėdiniais, jie nepaveldi nekilnojamo turto, pav. namo, ūkio ir pan., o savo dalį gauna pinigais.

Vokietijoje palikimų bylos sprendžiamos pagal vokiečių teisę, todėl ir testamentai turi būti surašomi prisilaikant BGB nuostatų. Vokiečių civil.įstatymai numato dvi pagrindines testamentų rūšis: notarinius ir naminius arba privačius (Privattestament) testamentus. Yra dar vad. bėdos testamentai (Nottestament), bet jie retai pasitaiko. Notarinius testamentus gali sudaryti asmenys, sulaukę 16 metų amžiaus, o privačius - tik sukakę 21 metus.

Kaip rašomi n o t a r i n i a i testamentai, paaiškina notaras. Už jų sudarymą reikia mokėti. Jei testamentą norima palikti apsaugai, reikia už tai dar atskirai mokėti. P r i v a č i a m testamentui sudaryti yra tik vienas reikalavimas - turi būti parašytas savo ranka ir pasirašytas (geriausiai vardu ir pavarde). Labai patartina įrašyti ir testamentu sudarymo vieta bei data. Galima rašyti kiekviena kalba, pvz. lietuvių, vokiečių ir kt. Jokių liudininkų nereikia. Privatų testamentą, kaip ir notarinį, galima atiduoti saugoti teismui, bet už tai reikia mokėti tiek pat, kiek ir už notarinį.

Negalima rašyti bendro dviejų ar daugiau asmenų testamentu. Išimti iš šios taisyklės sudaro vyras su žmona. Jie gali sudaryti bendrą testamentą, paskirdami vienas kitą viso turto paveldėtoju. Tokį testamentą savo ranka surašo vienas sutuoktinių, bet pasirašyti turi abu.

Patartina testamente nurodyti ir jo vykdytoją, kuriuo paprastai pasirenkamas toks asmuo, kuriuo labiausiai pasitikima. Gali būti nurodyti ir du testamentu vykdytojai - jei vienas jų mirtų ar dėl kurių nors priežasčių negalėtų ar nenorėtų būti vykdytoju, tada vykdytų kitas testamente nurodytas asmuo.

Privatus testamentas turi tą pirmumą, kad jį galima lengvai pakeisti arba sunaikinti be jokių išlaidų. Bet kadangi jis dažniausiai laikomas stalčiuje, tai yra didelis pavojus, kad po testatoriaus mirties gali būti suinteresuoto asmens sunaikintas arba suklastotas. O jei laikomas gerai paslėptas, tai po testatoriaus mirties sunkiai surandamas.

Paprasčiausio testamentu pavyzdys gali būti toks:

T e s t a m e n t a s

Aš, Jurgis Draugelis (gimęs 1925 sausio 25), skiriu savo turto paveldėtoju Juozą Krėslą, gyv. Hüttenfelde, Fichtenweg 37.

Jurgis Draugelis
(parašas)

Hüttenfeld, 1984 kovo 25

Arba:

Aš, Jurgis Draugelis, gim.1925.I.25, palieku visą savo turta Vasario 16 gimnazijai remti fondui (arba Lietuvių kultūros institutui) Hüttenfelde.

Jurgis Draugelis
(parašas)

München, 1984 kovo 25

Vokiečių kalba galima būtų rašyti:

Mein Testament

Ich, Jurgis Draugelis, geb. 25.01.1925, berufe das Unterstütfungsfonds des Litauischen Gymnasiums e.V. in 6840 Lampertheim 4, zu meinem alleinigen Erben.

Jurgis Draugelis
(Unterschrift)

Salgitter 1, 25.April 1984

Suprantama, kad savo palikimą galima paskirstyti atskiriems asmenims ar institucijoms, nurodant, kuri palikimo dalis kam skiriama, arba pažymint konkrečią sumą pinigais.

Jei turtas užrašomas labdaros, Bažnyčios ar švietimo institucijoms, pvz. Vasario 16 gimnazijai ar jai remti Fondui, Vokietijos lietuvių bendruomenei, LABDARAI ar pan., Finansų ministerijos pripažintoms visuomenei naudingomis (gemeinnützig), nereikia mokėti paveldėjimo mokesčių, kuriuos visados susimoka palikimo gavėjas.

Nedelskime savo valią išreikšti testamente. Neleiskime mūsų turta po mirties dalinti pašaliniam asmenims. Žinokime, kad prie be testamentu likusio turto lengviau prieina ir sovietiniai agentai, kurie rūpinasi daugiau Maskvos izdo ir savo, negu mirusiojo įpėdinių nauda.

----- xXx -----

V o k i e t i j o s L B T a r y b o s n a r i ų s u v a ž i a v i m a s

Pirmoji 1983 lapkričio 15 išrinktos VLB Tarybos sesija vyko 1984 kovo 17 Romuvoje. Iš 15 narių dalyvavo 13. Suvažiavimą atidarė ir jam pirmininkavo Tarybos prezidiumo pirmininkas tėv. Alfonsas Bernatonis. Atsistojimu bei susikaupimu pagerbtas š.m. kovo 13 miręs, didžiai Lietuvai nusipelnęs prof.dr. Juozas Eretas ir kovo 14 miręs dr. Juozas Sakauskas.

Į naują Vokietijos LB Tarybos prezidiumą trejiems metams išrinkti: pirmininku tėv. Alf. Bernatonis, vicepirmininku inž. Jonas K. Valiūnas ir sekretorium Justinas Lukošius. Priimta 14 punktų darbotvarkė ir tuoj pat imta vykdyti. Balsams skaičiuoti pakviesti Jonas Vitkus ir Ričardas Tendzegolskis. Praėjusio: (1983.III.26) Tarybos suvažiavimo protokola perskaitė sekretorius Mečys Buivys.

Pasibaigusios Vokietijos LB Valdybos kadencijos atliktus darbus apžvelgė jos narys Arminas Lipsys. Valdyba posėdžiavo 8 kartus ir dar daug kartų tarėsi. Vokietijos LB turi

apie tūkstantį pilnateisių narių, susitelkusių į 29 apylinkes. Vokietijoje veikia ir keletas kitų lietuvių organizacijų bei institucijų, su kuriomis Valdyba bendradarbiauja, 4 tautinių šokių grupės, viena lituanistinė mokykla Munchene ir numatoma įsteigti dar viena Romuvoje. 1983 gegužės 28 surengta Sodo šventė, nuo liepos 24 iki rugpjūčio 7 vyko liet. vaikų vasaros stovykla, liepos 28 - Europos kraštų LB vadovų suvažiavimas Augsburgėje, lapkričio 19 ir 20 - Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas, š.m. vasario 18 paminėtos Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 66 metinės.

Vokietijos LB Valdybos 1983 gruodžio 31 balansą 1.180.299,72 DM sumos, 1983 samatos įvykdymą 56.666,75 DM apyvartos, 1984 ir 1985 samatas 65.970,--DM sumų pateikė ir paaiškino išdininkas Vincas Bartusevičius.

Kontrolierius Ričardas Tenzegolskis perskaitė 1984 kovo 10 vykdytos kontrolės protokolą. Išvada - atskaitomybė vedama tvarkingai; balansą ir apyskaitą siūlė tvirtinti.

Garbės teismo pirmininkas Justinas Lukošius pranešė, kad skundų Teismas negavo, bet tai dar nereiškia, kad ginčų nebuvo. Neramiausios LB apylinkės - Lebenstedtas ir Lübeckas.

VLB Tarybos rinkimų komisijos pirmininkas Jonas Vitkus painformavo apie pr.m. lapkričio 15 vykdytų Tarybos rinkimų eigą ir rezultatus. Rinkimuose dalyvavo 28 LB apylinkės. Kandidatais į Tarybos narius pasiūlytas 21 asmuo. Išsiųsti 697 balsavimo lapeliai, balsavo 440 narių arba 63%. Išrinkti 15 Tarybos narių, o 6 liko kandidatais. Balsavimo lapeliai sudeginti sausio 31. Rinkimai kainavo 2.152,23 DM. Komisijos nariai dirbo be atlyginimo.

Apie Vokietijos LB atstovavimą VI Pasaulio LB Seime Čikagoje pranešė Marija Šmitienė. Seimas vyko 1983 birželio 24 - 30 Jaunimo centre. Dalyvavo atstovai iš 14 kraštų, tarp jų 6 iš Vokietijos LB ir Vokietijos liet. jaunimo sąjungos pirmininkė. Pranešimą apie Vokietijos LB ir Vasario 16 gimnaziją pateikė M.Šmitienė. Vokietijos LB atstovai dalyvavo įvairiose Seimo komisijose. Daug buvo kalbėta apie Pasaulio LB Valdybos kivičius su VLIKu, kol abu pirmininkai - dr.K.Bobelis ir Vyt.Kamantas - pasirašė ir paskelbė pasižadėjimą tartis dėl veiklos darbų derinimo. Patvirtintas nutarimas steigti Lituanistikos katedrą. Lėšų telkimo našta prisiėmė JAV-bių LB.

Priimta Vasario 16 gimnaziją remti skatinančių rezoliucijų. Parodoje apie Pasaulio LB įvairiuose kraštuose žymią vietą užėmė rodiniai apie Vokietijos LB. Vokietijos skyrių įrengė Valdybos narės M.Šmitienė ir Ž.Grodbergienė. Rinkimuose į Pasaulio LB Valdybą varžėsi du sąrašai - Kanados ir JAV-bių. Laimėjo JAV-bių sąrašas. Į naują Pasaulio LB Valdybą ketveriems metams (anksčiau būdavo 5-riems metams) išrinkti ir vėliau taip pasikirstė pareigomis: Vytautas Kamantas - pirmininkas, Tomas Remeikis - pirmininko pavaduotojas ir vicepirmininkas administracijos reikalams, Algimantas Gečys - vicepirmininkas visuomeniniams reikalams, Milda Lenkauskienė - vicepirmininkė kultūriniais reikalams, Birutė Jasaitienė - vicepirmininkė švietimo ir tautinio auklėjimo reikalams, Mykolas Drunga - vicepirmininkas spaudos ir informacijos reikalams, Raimundas Kudukis - vicepirmininkas. Vėliau Valdyba papildyta kitais asmenimis. Išrinkta ir nauja Kontrolės komisija bei Garbės teismas taip pat 4-riems metams.

Apie Vasario 16 gimnaziją informavo jos direktorius Andrius Šmitas. 1983 išleistas metraštis, kuriame mokyklos veikla nušviesta vaizdais ir aprašymais. Tai buvo labai darbinę ir reikšmingi metai. 1983 liepos 1 Romuvos sodyba kartu su gimnazija perėjo iš Baden-Württembergo į Hesseno kraštą. Lankėsi daug įvairių vokiečių įstaigų aukštųjų pareigūnų. Sutarta statyti naują berniukų bendrabutį už 3,5 milijonų DM ir gelbėti pilį. Dar šiemet bus uždengtas stogas ir sutaisyti lietaus nutekėjimo vamzdžiai bei balkonai. Gimnazijai palankia prasme susitarta dėl jos statuso ir dėl abitūros egzaminų.

Šie mokslo metai pradėti su 62 mokiniais: 46 iš Vokietijos ir 16 iš užsienio. Veikia ateitininkai, skautai, evangelikų jaunimo ratelis (ateitininkams vadovauja mokyt.M.Šmitienė, skautams - J.Lemkienė, evangelikams - kun.Fr.Skėrys), taut.šokių grupė (vadovė Ž.Grodbergienė), choras (vadovas mokyt.A.Paltinas) ir orkestras (vad.A.Paltinas ir M.Buivys). Muzikos mokytojas A.Paltinas popietėmis duoda pianino ir akordeono pamokas. Veikė pirmosios pagalbos kursai. Neapleistas ir sportas: žaidžiamas tinklinis, pavasarį bus sustiprintas krepšinio žaidimas.

Nebloga finansinė padėtis: gimnazijos ir bendrabučių metinė samata jau gerokai viršijo milijoną (1.238.125,--DM). Jaučiamas didesnis Hesseno vyriausybės palankumas gimnazijai, negu buvo Baden-Württembergo krašto. Ji jau paskyrė 17.000,--DM baldams pirkti.

Lampertheimo miesto savivaldybė reikalauja senos skolos per 20.000,--DM už kanalizacijos pravedimą. Kai nėra lėšų, gali tekti prašyti Tarybą leisti šią sumą įrašyti į hipoteką.

Su Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos veikla supažindino jos pirmininkas Robertas Slavikas. Kiti Valdybos nariai: sekretorius Rimantas Gumuliauskas, išdininkė Renata Sabaitė ir nariai - Romanas Dirgėlas bei Gintarė Kotkytė. Kai kurie nariai gyvena tolokai ir tai sunkina veiklą. Lėšų klausimas rūpesčio nekelia - išde yra apie 4.000,--DM. Numatytas renginys kartu su Lietuvių kultūros draugija š.m. gegužės 19 Hüttenfelde.

Per diskusijas iškilo kai kurie netikslumai statute. Nutarta pavesti Vokietijos LB Valdybai ir jos reikalų vedėjui teisin.J.Lukošiui paruošti ateinančiai VLB Tarybos sesijai statuto pakeitimo ar papildymo projektą.

Išreikšta padėka VLB Tarybos rinkimų komisijai bei jos pirmininkui Jonui Vitkui už sąžiningą ir uolų darbą.

Daugelis Tarybos narių atkreipė dėmesį į per mažą gimnazijos mokinių skaičių. Pageidauta sustiprinti verbavimą: lietuviai kunigai ir LB darbuotojai turėtų siųsti gimnazijai adresus lietuviškų ir mišrių šeimų, turinčių mokyklinio amžiaus vaikų. Reiktų stengtis įsteigti daugiau lituanistinių mokyklėlių ir sustiprinti vaikų vasaros stovyklas. Taip pat reiktų daugiau kalbėti ir rašyti apie naudą, kurią teikia gyvenimas lietuviškam bendrabuty ir mokymasis gimnazijoje. Kreiptinasi į viso pasaulio lietuvius, kad parama mokiniais ir lėšomis įrodytų, jog Vasario 16 gimnazija yra tikrai viso pasaulio lietuvių.

Vienbalsiai buvo pritarta naujo bendrabučio už 3.500.000,--DM statybai ir pilies stogo uždengimui, lietaus nutekėjimo vamzdžių sutaisymui bei balkonų atnaujinimui už 500.000,--DM, jei reikės, apsunkinant hipoteka savo turtą. Taip pat vienbalsiai patvirtintas 1983 gruodžio 31 balansas ir 1983 sąmatos įvykdymas, atleidžiant VLB Valdybą nuo atsakomybės. 1985 sąmata numatyta tokio pat dydžio, kaip ir 1984, t.y. 65.970,--DM.

Kadenciją baigiančios VLB Valdybos vardu ateities veiklos gaires nusmaigstė išdininkas V.Bartusevičius, nurodydamas, kad bus ruošiami 1984 sąmatoje numatyti renginiai. Jau surengta nusisekęs Vasario 16 minėjimas, vasarą įvyks vaikų stovykla, rudenį - LB darbuotojų suvažiavimas ir t.t.

Patirta, kad Deutsche Welle radijas žada pradėti transliacijas lietuvių kalba. Būtų proga pasiūlyti bendradarbių. Pasigesta VLIKO atstovo Vokietijoje, kuris sumaniai informuotų vokiečių spaudą bei visuomenę Lietuvos klausimais. Dabar leidžiamas Elta-Pressedienst biuletenis to uždavinio neatlieka. Buvo siūlymų atgaivinti visuomeninių reikalų referentūrą. Vokiečių spaudos informavimo klausimas spręsti pavestas naujai Vokietijos LB Valdybai.

Į naują Vokietijos LB Valdybą išrinkti ir dar tą pačią dieną taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas inž.Juozas Sabas, vicepirmininkas vyr.mokyt.Vincas Bartusevičius, sekretorė mokyt.Marija Šmitienė, išdininkas Arminas Lipšys ir narė Živilė Grodbergienė. Kontrolieriais pakviesti Ričardas Tendzegolskis, Eugenija Lucienė ir Jonas Vitkus. Garbės teismas sudarytas iš pirmininko dipl.teis.Justino Lukošiaus, pavaduotojo inž. Jono K.Valiūno ir narių - dr.Viliaus Lenerto bei dr.Jono Norkaičio.

Suvažiavimas posėdžiavo nuo 9 val. iki 20 val. su vienos valandos pietų ir pusvalandžio kavutės pertraukomis. Baigtas Lietuvos himnu.

--- oOo ---

V A S A R I O 1 6 M I N Ė J I M A I

Turbūt nė vienas Vokietijos lietuvių telkinys neliko nepaminėjęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 66-jų metinių. Patys pirmieji sukrito pietų Vokietijos tautiečiai.

M ū n c h e n

LB apylinkės pirmininkas inž.R.Hermanas š.m.vasario 11 Susitikimo namuose galėjo pasveikinti nemažai garbingų svečių - lietuvių ir kitataučių, tarp jų operos solistę Liliją Šukytę, prof.V.M.Vasyliūną, Užsieniečių pabėgėlių sąjungos pirmininką Mag.Melniką, Rytų pabėgėlių SUSITIKIMO NAMŲ valdybos pirmininką dr.dr.J.Maurerį, tų namų kuratorijos pirmininką W.Leniką, Pabaltiečių draugijos pirmininką dr.Aulę ir kt. Kai kurie jų tarė sveikinimo žodžius.

Paskaitininkas Vytautas Bernotas iš Memmingeno, priminęs mūsų svarbiuosius momentus kojoje už laisvą, kvietė visus kasdien svajoti apie laisvą, nepriklausomą Lietuvą, nes ir Vasario 16 išaugo iš svajonių, kurioms realaus pagrindo tada nesimatė. Ragino nelaukti pagalbos iš kitur, o patiems dirbti ir aukotis. Laisvė perkama brangia kaina.

Lietuviškos estrados dviejų dalių koncertą atliko dainininkė Nelė Paltinienė iš Mannheimo, elektr. vargonėliais palydima vyro muz. Arvido Paltino. Gražaus, malonaus balso dainos, kurių dalis buvo parinkta šventės progai, padainuotos tinkama laikysena ir interpretacija, palankiai buvo sutiktos klausytojų.

K. Pauliukevičiūtės vadovaujamas RATUKAS nuotaikiai sušoko Kubilą ir Gyvatarą. Programa užtruko apie tris valandas. Vaisės buvo suneštinės, pačių šeimininkių gamintos.

Pamaldos už Lietuvą įvyko vasario 19 Ludwigsfelde. Šv. mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. Ant. Bunga iš Bad Wörishofeno. Jautriai prisiminė jis savo kurso draugą kun. Alf. Svarinską, kuris jau trečią kartą okupanto įkalintas. Maldavimus skaitė keletas maldininkų. Gaila, kad sol. Lilija Šukytė negalėjo šiose pamaldose pagiedoti, pažadėdama artimiausia proga tai padaryti. Tat patys pamaldų dalyviai stipriai ir iš širdies giedojo.

R a s t a t t

Rastatiškiai ir apylinkės lietuviai Vasario 16 šventė irgi vasario 11. Pradėjo Dvylikos apaštalių bažnyčioje laikytomis ekumeninėmis pamaldomis. Kun. Fr. Skėrys pasakė pamokslą evangelijos tema - Kas išters iki galo, bus išgelbėtas. Šv. mišias aukėjo tėv. Alf. Bernatonis. Melstasi už Lietuvos savanorius, už šiandienines bolševikų aukas, kankinamas Sibire bei kalėjimuose ir psichiatrinėse ligoninėse. Darniai skambėjo liet. giesmės.

Rastatto LB apylinkės pirmininkas P. Gustainis pasveikino per šimtinę tautiečių parapijos salėje. Paskaitą Vasario 16 tema lietuviškai ir vokiškai skaitė kun. Fr. Skėrys. Jis išskėlė mūsų savanorių karžygiškumą ir tvirtą tikėjimą į laisvę. Tokia pat dvasia ir šiandieniniai kovotojai priešinasi žymiai stipresniam priešui. Ispėjo būti budriems bei vieningiems ir nesileisti komunistinių agentų kiršinamiems. Sugiedota Lietuva brangi.

Vasario 16 gimnazijos mokinės Gabija Diavaraitė ir Daiva Korintaitė padeklamavo eilėraščių ir padainavo. Pasirodė ir rastatiškės, apsirėdžiusios tautiniais drabužiais - Dora Dambrauskienė, Albina Zavistauskienė, Ella Gustainienė ir Erika Sergejienė. Akordeonu palydimos Augusto Sergejaus, padainavo penketą dainelių. Dainuodamos dvi paskutines, į talką pasikvietė Paulių Gustainį, kuris, programai pasibaigus, nuoširdžiai padėkojo dvasiškiams už bendras pamaldas, programos ruošėjams ir atlikėjams, ypač Vasario 16 gimnazijos moksleivėms.

Veikė loterija, kurios pagrindinis organizatorius buvo Aug. Sergejus su žmona. Smagūs šokiai nesibaigė be vidunakčio.

M e m m i n g e n

Vasario 16 čia šiemet atšvęsta vasario 12 ypač iškilmingai. Pradėta pamaldoms šv. Ulricho koplyčioje. Giedotinis šv. mišias atnašavo kun. Dom. Valentis iš Bad Wörishofeno. Muzikai prof. V.M. Vasyliūnai vargonuojant ir Weh trimitu grojant, visa bažnyčia įspūdingai giedojo lietuviškas giesmes. Pakiliai skambėjo Marija, Marija pamaldų gale. Iškilmingumą dar padidino tarptautinė operos solistė Lilija Šukytė, solo pagiedojusi Mirkaičio Vilniaus varpus ir Budriūno Malda. Lietuviškom trispalvėm ir tautine žvake bei gausiomis gėlėmis išpuošta koplyčia buvo pripildyta. Kartu meldėsi ir Memmingeno vyr. burmistras dr. Ivo Holzingeris. Dėkodamas už pakvietimą, pasakė: "Daug metų esu Memmingene, bet tokių gražių pamaldų neteko pergyventi". Išreiškė pageidavimą, kad Memmingeno visuomenei būtų surengtas lietuviškas koncertas.

Svečiams iš toliau ir programos atlikėjams tų pačių namų priėmimo salėje buvo surengti pietūs ir kava. Visi pasigedo klebono kun. A. Rubiko, kuris gydėsi ligoninėje. Ir ten būdamas, nesiliovė rūpinęsis renginiu.

Popiet kultūros namų salėje prasidėjo iškilmingas aktas. Gausius tautiečius ir vokiečius Memmingeno LB pirmininkas Kasparas Radzevičius pasveikino, apibūdinamas šventės prasmę ir papasakodamas apie šiandieninę priešpauą Lietuvoje. Sugiedotas tautos himnas. Sveikinimo kalbas pasakė vokiečių bei latvių atstovai ir Müncheno LB apylinkės pirmininkas inž. R. Hermanas.

Turiningą paskaitą lietuvių ir vokiečių kalbomis skaitė dr. Kajetonas J. Čeginskas. Didelių ovacijų susilaukė Nelės Paltinienės dainų koncertas. Ją vargonėliais palydėjo muz. A. Paltinas. Almos Neumanienės naujai suorganizuota tautinių šokių grupė labai gyvai sušoko 4 tautinius šokius. Tai buvo labai šiltai sutiktas jos pirmas viešas pasirodymas. Aštuonių porų grupė sukėlė tokią jaunimo entuziazmą, kad bematant išaugo iki 15 porų. Alina Grinienė iš Müncheno pažadėjo jiems talkinti. Pasisekimas tikras, kad tik nepritrūktų iš-tvermės.

Programos atlikėjai susilaukė ne tik nuoširdžios VLB Memmingeno apylinkės pirmininko padėkos, bet ir gėlių bei šampano. Jis dėkojo ir šventės rengėjams, ypač A.Jurgaičiui už techninį darbą, o šeimininkėms Januškienei ir Michailovienei - už skanias ir gausias lietuviškas vaišes ir palinkėjo gero apetito. Troškulio nuraminimu rūpinosi Kalinauskai, visą baro pelną atiduodami į bendrą renginio kasą. Tuo pat metu vyko loterija, šokiai, skambėjo dainos. Didelė padėka priklauso ir aukojusiems loterijai laimikius bei pinigus.

Gautas apie tūkstančio DM pelnas padalintas Lietuvos kultūros institutui, Liet.Kat.Bažnyčios Kronikoms, Vasario 16 gimnazijai. Geras kašnis nukrito ir INFORMACIJOMS leisti. Renginį net per du numerius aprašė Memminger Zeitung, išspausdindamas platų reportažą su nuotraukomis.

Tenka pastebėti, kad Memmingeno lietuviai kartu su mūncheniečiais važiavo į šv.Kazimiero jubiliejaus šventimą Romoje ir parsivežė gražiausius išpūdžius. Ir čia trūko kun.A.Rubiko.

L ū b e c k

Šio uostamiesčio lietuviai šventė vasario 12. Kun.dek.V.Šarka atlaikė pamaldas, visiems giedant lietuviškas giesmes, ir pasakė pamokslą. Minėjimą užsieniečių centre pradėjo VLB Lūbecko apylinkės pirmininkas Pranas Kotkis, glaustai paaiškindamas Vasario 16 akto kilmę. Garbės prezidiumas sudarytas iš kun.V.Šarkos, Petrės Kirkickienės ir Horsto Simono. Nepriklausomybės paskelbimo Aktą perskaitė LB apylinkės škrėtorė Vanda Simonienė. Paskaitą apie Lietuvos seimus skaitė Pr.Kotkis. Kun.V.Šarka kvietė jaunimą išlikti lietuviais.

Meninei programai vadovavo išdininkė Elena Tesnau, pati deklamuodama ir įjungdama savo šeimos narius - Ivetą bei Ronaldą - ir kitus. Fleitomis duetu ir solo lietuviškas ir kitas melodijas grojo Iveta Tesnau ir Kristina Gronau. Lietuviškas dainas trio, duetu ir solo dainavo K.Povilianskienė, O.Lehrmanienė ir V.Simonienė. Eilėraščius skaitė Kristina Gronau.

H ū t t e n f e l d

Centrinį Vasario 16 minėjimą suruošė Vokietijos LB Valdyba vasario 18. Pradėta popiet ekumeninėmis pamaldomis vietos katal.bažnytėlėje. Pamokslą pasakė kun.Fr.Skėrys apie viltį. Švesdami 66-ąsias nepriklausomybės metines puoselėjame viltį išvyti tėvynę vėl laisvą. Tas laukimas neturi būti pasyvus, bet aktyvus - reikia prisidėti prie tėvynės laisvės iškovojimo ir pasiruošti deramai ją sutikti. Sukalbėjo šventei pritaikintą malda. Šv.mišias aukojo tėv.Alf.Bernatonis ir kun.K.Senkus. Vasario 16 gimnazijos choras ir visa bažnyčia gražiai giedojo.

Kita programa vyko Hüttenfeldo savivaldybės namuose (Bürgerhaus). Susirinko per 400 žmonių, tarp jų nemaža aukštų vokiečių ir lietuvių pareigūnų bei laikraštinių. Programą į video juostą įsirašė Vasario 16 gimnazija.

Minėjimą jau pirmadienį (vasario 20) gan tiksliai ir plačiai aprašė vietos dienraštis Lampertheimer Zeitung (Nr.43) pirmame puslapy, papuošdamas savo redakcinį straipsnį net trimis nuotraukomis - Kepurinės šokėjų, dr.A.Geručio bei choro su tokiu paaiškinimu - Akustiškai ir optiškai visada žavūs lietuvių gimnazijos choras ir šokių grupė. Jie atliko tautos šventės minėjimo meninę dalį. Iškilmių paskaitininkas - Lietuvos diplomatinės tarnybos narys dr.Albertas Gerutis. Straipsnį pavadino - Laisvės viltis nepalaužta. Lietuvių Bendruomenė šventė savo tautos šventę Hüttenfeldo savivaldybės namuose. Antrinėje antraštėje skaitėme: "Hüttenfeldas ir Rennhofo pilis yra įėję į lietuvių emigracijos istoriją, - pasakė Lietuvos diplomatas dr.jur.Albertas Gerutis, kalbėdamas lietuvių tautos šventės minėjime Hüttenfelde. Lietuvių gimnazija, kuri yra vienintelė Vakarų pasauly, pasak kalbėtojo, turi ir simbolinę jėgą: čia mokinės ir mokiniai supažindinami su tautinėmis vertybėmis".

Toliau skaitytojai glaustai supažindinami su senesne ir naujesne Lietuvos praeitimi ir nurodoma, kad Vokietijos LB Valdybos, turinčios savo būstinę Hüttenfelde, paskelbtame atsišaukime sakoma, jog "Lietuva, kaip jos tradicija reikalauja, visados ryžtingai priešinosi nežmoniškumo aktams. Be Vakarų pagalbos, visų nutylima, bet su nemažesniu kraujo praliejimu kaip Vietnamo kare, Stalino mirties metais (1953) buvo prievarta baigta sovietinti. Lietuvių tauta, pergyvenusi ir šitą kruviną pirtį, ir toliau kietai priešinasi terorui ir nežmoniškumui."

Toliau vokiečių dienraštis rašo - Vokietijos LB Valdybos narys Vincas Bartusevičius tarp kitų galėjo pasveikinti aukštus lietuvių ir latvių dvasiškius, prel.dr.Holzapfelį, Bundestago narį dr.Küblerį, Landestago narį dr.Dieterį, apskr.viršininko pavaduotoją Horstą

Streckerį, FDP apskr. pirmininkę Kirsten Simon, apskr.valdybos ir savivaldybės narius, ypač gi Latvių bendruomenės tarybos atstovus. Jis priminė, kad prieš 40 metų daug lietuvių paliko savo tėvynę, jieškodami naujos vietos Vakaruose. Apie 70.000 atvyko į Vokietiją. 1949 daugelis jų nebematė jokios ateities šiame krašte ir išvyko į Ameriką. Pasilikę Vak.Vokietijoje yra susijungę į 30 LB apylinkių. Jie gali savo tautos šventę laisvėje minėti. Ta proga jie visados primena lietuvių tautos priespaudą.

Bartusevičius paaiškino, kad laisvojo pasaulio lietuviai nepuoselėja jokių nerealių ir revanšistiškų minčių. Žmonijos istorija esanti kovos už laisvę istorija. Laisvės ir nepriklausomybės siekimas ir reikalavimas gerbti žmogaus teises tėvynėje nesąs palaužtas.

Bundestago narys dr.Kübler, perdavęs visos politinės diduomenės sveikinimus, suteikė gerų vilčių gimnaziją ir bendrabutį išlaikynčiai Lietuvių Bendruomenei. Kadangi gyvenimo sąlygos bendrabuty nepakenčiamos, reikalinga skubi pagalba. Yra gerų vilčių, kad federaliniame biudžete 1985 bus numatytos reikalingos lėšos. Jis užtikrino, kad visos partijos rems Lietuvių Bendruomenės pastangas išlaikyti mokyklą ir bendrabutį.

Dr. Gerutis, - tęsia dienraštis (... dėl II pas.karo kilimo kalti ir rusai), pranešė apie lietuvių tautos kovą, apie pogrindžio veiklą, ryškų laisvės reikalavimą. Pareiškė įsitikinimą, kad jokia tauta negali visą laiką laikyti priespaudoje kitą tautą. Griežtai pasmerkė Sovietų Sąjungą už kruviną lietuvių laisvės sąjūdžio sutrypimą. Dr.Geručio nuomone, Sov.Sąjunga esanti paskutinė didžioji kolonijinė galybė. Jos politika turi būti nukaukiuota. Ragino visas laisvojo pasaulio tautas solidarizuotis su Sov.Sąjungos prispaustomis tautomis. Išreiškė viltį, kad laisvoji Europa apims ir šiandien dar engiamas tautas".

Atkreipė vokiečių laikraštis dėmesį ir į meninę programą. Jis rašo: "Antrąją tautos šventės iškilmų dalį atliko choras, tautinių šokių grupė ir orkestras - visi gimnazijos mokiniai ir mokinės.Choru ir orkestru rūpinosi Arvydas Paltinas. Jis dar neseniai atsisveikino su Sovietų Sąjunga ir savo veiklai naują dirvą rado Hüttenfelde. Mokinių pasirodymai paliudijo, kad jo išsipareigojimas jau neša vaisius.

Daug katučių susilaukė ir Živilės Grodbergienės vadovaujama tautinių šokių grupė, kurios pasirodymas buvo choreografiškai ir optiškai patrauklus".

Buvo ir daugiau, laikraščio nesuminėtų sveikinimų. Vokietijos latvių bendruomenės tarybos pirmininkas dr.Janis Platais išreiškė savo ir Latvių centro komiteto pirmininko Cipulio sveikinimus. Dekanas E.E.Rozitis sveikino Latvių evangelikų liuteronų Bažnyčios vardu. Gauta daug sveikinimų ir raštu.

Dr.Geručio lietuviškos kalbos dalies vokiečių dienraščio redaktorius nesuprato. Kalbėtojas tarp kitko priminė gimnazijos steigėjo inž.Prano Zundės kadaisė jam pasakytus žodžius - Jei iš mūsų mokyklos išeis nors vienas basanavičius ar kudirka, jos egzistencija bus pateisinta,-ir kvietė moksleivius pateisinti į juos steigėjų sudėtas viltis.

Pažymėtina, kad gimnazijos chorą sudaro per 20 asmenų. Jo dainas akordeonu palydėjo Marytė Balaišytė ir Mečys Buivys. Mergaičių kvartetą (Monika Gaižauskaitė, Milda Motekaitytė, Erina Seidlerytė ir Daiva Korintaitė) ir solo dainuojančią Mildą Motekaitytę palydėjo gimnazijos orkestras (techninis vadovas Mečys Buivys, Marytė Balaišytė, Darius Sužiedelis, Marius Lipas, Romanas Dirgėlas, Arvydas Herbstas ir Joachimas Freteris). Įtarpiais nuotakiai deklamavo mokyt.Daiva Markelytė. Tautinių šokių grupė sušoko Kepurinę, Žilvitį, Malūną, Pakeltkojį ir Gyvatarą. Visi programos atlikėjai bei vadovai susilaukė daug katučių ir gėlių, o dr.Gerutis ir mokyt.Paltinas - po butelį konjako.

Po koncerto pertvarkius salą ir sustačius stalus, pradėjo veikti kavos, užkandžių ir gėrimų barai. Kava, pyragais ir tortais aprūpino Vokietijos lietuvių jaunimo sąjunga, užkandžiais - Romuvos liet.moterų klubas, gėrimų barą tvarkė Vokietijos LB Valdyba su talkininkais. Šokiams smagiai grojo El Banjo kapela iš Eppelheimo (Heidelberg).

Rengėjus pasiekė 5 vokiečių laikraščiai, rašę apie minėjimą. Dauguma jų įsidėjo Kepurinės nuotraukas.

B r e m e n

Čia minėjimas pradėtas Šv.Uršulės bažnyčioje tėv.dr.Konstantino Gulbino aukotomis šv.mišiomis ir jo pamokslu apie šv.Kazimierą. Vargonais prof.dr.V.M.Vasyliūno palydimi maldininkai giedojo lietuviškas giesmes. Po pamaldų prof.Vasyliūnas dar pagrojo M.K.Čiurlionio kūrybos.

Parapijos salėje šventę pradėjo LB apylinkės pirmininkas mokyt.Bronius Skruodys. Kun.dek. V.Šarka apibūdino Vasario 16 Akta ir jo reikšmę. Savanoris kapit.Jer.Bružauskas papasako-

jo apie nepriklausomybės kovas, kuriose ir jis dalyvavo, ir apie laisvės netekimą 1940. A.Skruodienė paskaitė savo eilėraščių. Sugiedotas Lietuvos himnas. Vėliau daug dainuota, šnekučiuotasi ir linksmintasi.

VLB Bremeno apylinkė buvo beišmirštanti. Šių metų Vasario 16 proga ji atsinaujino ir sustiprėjo - įstojo 18 naujų narių.

L e b e n s t e d t (S a l z g i t t e r 1)

Šios vietovės lietuviai Vasario 16 švęsi šiemet susibūrė naujoje vietoje - jūreivių klube prie Salzgitterio ežero. Minėjimą pradėjo vietos LB apylinkės pirmininkė Ona Gucaitienė sveikinimo žodžiu. Lidija Kairytė, studijuojanti mediciną Vilniaus universitete, papasakojo apie Lietuvą, jos žmones, studentų gyvenimą ir mokslą, apie žymesnius lietuvius rašytojus ir jų kūrybą. Apie Vasario 16 gražių minčių pabėrė kun.dek.V.Šarka. Smagiai pasiškta, grojant Gasiūnui ir Jankauskui su žmona iš Kasselio.

S t u t t g a r t

Šaunų minėjimą vietos LB vadovai suruošė vasario 25 Kolpingo namuose Stuttgarte. Šventė pradėta tų namų koplyčioje ekumeninėmis pamaldomis. Pamokslą apie laisvą pasakė kun.Fr. Skėrys. Tą visais amžiais visų žmonių siekiamą gėrybę pamokslininkas aptarė trimis pozūriais - politiniu, ekonominiu ir dvasiniu. Jis palietė ir dabar labai aktualią ekologinę problemą. Anot jo, ne tik žmogus, bet ir gamta yra Dievo tvarinys, todėl ir ji turi teisę į laisvą vystymąsi ir tarpimą. Žmogus nusideda, plėšrūniškai ja naudodamasis. Malda kun. Skėrys dėkojo Dievui už mūsų tautai suteiktą laisvą, kuria galėjome naudotis per 20 metų, ir už tai, kad dabar galime gyventi laisvame krašte. Kvietė turimą laisvą naudoti Lietuvos laisvei siekti. Šv.mišias aukojo kun.Kaz.Senkus.

Kita šventės dalis vyko didžiojoje Kolpingo namų salėje, pasipuošusioje Užgavėnėms. Scena buvo padabinta Lietuvos bei Vak.Vokietijos vėliavomis, vyčiu ir gėlėmis. Programą pradėjo VLB Stuttgarto apylinkės pirmininkas dr.Jonas Norkaitis, pasveikindamas šios dienos paskaitininką prof.prel.J.Haltmayer, Baden-Württembergo vidaus reikalų ministerijos užsieniečių skyriaus atstovą Eberhardt, kitus aukštuosius svečius bei spaudos atstovus ir tautiečius. Kalbėdamas vokiškai ir lietuviškai, glaustai apžvelgė Lietuvos nueitą kelią nuo nepriklausomybės atstatymo 1918 iki jos praradimo 1940. Nors nuo to laiko praėjo per 40 metų, tačiau Vakarų valstybės, tarp jų ir Vak.Vokietija, tebepripažįsta nepriklausomą Lietuvą. Šiandieninę padėtį pavaizdavo pora ištraukų iš Liet.Katal.Bažnyčios Kronikos.

Pabaltiečių draugijos vardu sveikino jos garbės pirmininkas prof.dr.Dahmen, prisimindamas per praėjusį karą Kaune praleistus metus ir tada užmėgztas draugystes. Vokietijos latvių centro komiteto ir stuttgartiškių latvių vardu sveikinimo žodį tarė Burmeisters, nusiskųdamas vokiečių nesidomėjimu Pabaltiju. Gudų centro tarybos ir Gudų išlaisvinimo fronto pirmininkas Kosmovič priminė bendrą lietuvių ir gudų praeitį.

Įdomią paskaitą skaitė istorikas prof.prel.Josef Haltmayer, Rottenburgo vyskupijos įgaliotinis tremtinių reikalams ir laikraščio Gerhards-Boten redaktorius, kilęs iš Jugoslavijos. Su Lietuvos vardu susipažino dar studijuodamas Zagrebo universitete per filologijos profesoriaus paskaitas. Jis sakė, kad lietuvių kalba yra raktas į indogermanų kalbų pažinimą. Vėliau studijuojant istoriją, su Lietuvos vardu jam teko susitikti kiekviename žingsnyje - Didž.Lietuvos kunigaikštija buvo svarbus veiksnys Europoje. Ji buvo paskutinė Europos tauta, priėmusi krikščionybę. Lietuva sulaukė totorių veržimąsi į Europą. Susijungusi su Lenkija, tapo didžiausia galybe, sumušusia vokiečių ordiną. Jogailos palikuonių vardais mirga Europos valdovų kilmės medžiai.

Prelegentas bandė atsakyti klausimą, kodėl Lietuva buvo tokia patraukli lenkams. Ji juose kėlė pagarbą ne tik savo galybe, bet ir didžiule tolerancija. Valdydama Rytų Europą, ji paliko vietinius papročius, religiją ir kalbą. Lietuvos valdovų pastangomis įvyko Graikų ir Romos katalikų Bažnyčių susijungimas. Gudai kaip tauta susikristalizavo Didž.Lietuvos kunigaikštijoje.. Vokiečiai prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 1913, bet taip pat prisidėjo ir prie jos praradimo (Molotovo-Ribbentropo paktas) 1940.

Paskutinė paskaitos dalis buvo skirta šiandieniniams Lietuvos kankiniams.Lietuvos katalikų viltys, kad išrinkus popiežiumlenką, jų padėtis pagerės, nepasiteisino. Lietuviai dabar en-giami ir kaip lietuviai, ir kaip katalikai.Perskaitė kun.Tamkevičiaus dvasinį testamentą (Mein Credo). Pagerbdamas lietuvius ir Lietuvą, Vatikanas išleido pašto ženklų seriją šv. Kazimiero jubiliejaus proga. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Po pusvalandį trukusios kavutės pertraukos vyko Vasario 16 gimnazijos mokinių koncertas, į

kuri įsijungė ir vietiniai trimitininkai - jaunieji Manuella ir Haraldas Jėgeriai, patri-
mituodami solo ir duetu lietuviškų ir kitokių melodijų. Gimnazijos mokinių choras, or-
kestras ir šokėjai pakartojo kiek sutrumpintą per Vasario 16 minėjamą Hüttenfelde atlik-
tą programą ir čia susilaukdami katučių, gražių gėlių ir nuoširdžių padėkos žodžių. Ren-
gėjai apgailėstavo, kad blogas oras tik apie pussimčiui tautiečių teleido pamatyti ir
išgirsti pasigėrėtiną programą.

Po vakarienės svečiams iš Vasario 16 gimnazijos išvažiavus namo, šokiams grojo Šimkaus
orkestras. Apie minėjamą rašė vokiečių ir lietuvių spauda.

--- oOo ---

H a n n o v e r

Visuotiniam LB narių susirinkimui 1983 gruodžio 18 pirmininkavo kun.dek.V.Šarka, sekreto-
riavo V.Seidlerienė. Išrinkta nauja apylinkės valdyba, kuri taip pasiskirstė pareigomis:
pirmininkas Alfredas Seidleris, vicepirmininkė bei sekretorė Janina Wachau ir išdininkas
Algirdas Pralis. Kontrolieriai - Jonas Jakobas ir Valius Merkevičius.

Prieš susirinkimą kun.Šarka Šv.Kristupo bažnyčioje buv.izdininkės A.Vilkienės mirties
metinių proga aukojė šv.mišias. Po pamaldų Vilkienės testamento vykdytojas V.Merkevičius
visus pavaišino.

Dar senoji LB apylinkės valdyba suruošė Kalėdų eglutę. Kun.dek.Šarka atlaikė pamaldas
Šv.Kristupo bažnyčioje. Parapijos salėje besivaišinant kavute su pyragais, atvyko Kalėdų
senelis (J.Jakobas) su pilnais dovanų krepšiais, kurių 20 įteikė vaikučiams ir 10 sene-
liams. Pristatyta nauja apylinkės vadovybė.

L e b e n s t e d t (S a l z g i t t e r 1)

Kalėdų šventę 1983 gruodžio 26 suruošė VLB Lebestedo apylinkė, pirmininkaujama Onos Gu-
caitienės. Vidurdienį pamaldas Šv.Juozapo bažnyčioje atlaikė kun.V.Šarka. Popiet parapi-
jos salėje buvo šventinė programa. Pasidalinta kalėdinėmis mintimis, giedotos giesmės.
Turtingas buvo Kalėdų senelis (Julius Gucaitis), dosniai apdovanojęs 25 vaikučius ir 10
senelių. Pagerbti dr.A.Šilinytė ir jos tėvelis. Netrūko ir šokių, kuriems grojo Rom.Ga-
siūnas su Jankausku.

L ü b e c k

1983 lapkričio 4 perrinkta VLB Lübecko apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis š.m.sau-
sio 11. Pirmininku pasiliko Pranas Kotkis, sekretoriauti sutiko Vanda Simonienė, o izdi-
ninkės pareigos atiteko Elenai Tesnau. Naujoji izdininkė tuoj pat perėmė kasą ir solida-
rumo įnašų rinkimą.

Lūbekiškiai ketina suruošti didesnę išvyką į Romuvą ir Vasario 16 gimnaziją Joninių arba
Sodo šventės proga. Įstojo dar du nauji nariai. Narių verbavimas tęsiamas.

M ü n c h e n

Vasario 16 proga LB apylinkės valdyba paskelbė 8 psl. bendralaiškį Nr.2 su vedamuoju apie
laisvės jėgą. Išspausdintas kun.Sigito Tamkevičiaus dvasinis testamentas (Manasis credo)
iš LKKB Nr.61, trejetas kalinių eilėraščių iš AUŠROS 36 Nr., informacija (iš vokiečių
spaudos) apie testamentų surašymą, Audronės Ederienės laiškas iš Sri Lankos. Iš to paties
bendralaiškio sužinome, kaip Bavarijos sostinės lietuviai šventė Kalėdas.

1983 gruodžio 10 visuotiniame LB apylinkės narių susirinkime išrinkta valdyba taip pasi-
skirstė pareigas: pirmininkas inž.R.Hermanas, sekretorė Alina Grinienė ir izdininkė A.M.
Landienė. Kontrolės komisija sudaryta iš dr.Sauliaus Girniaus, J.Jurkonio ir V.Karužienės.

B r e m e n

LB apylinkės narių susirinkimas įvyko 1984 vasario 5. Pirmininkas Br.Skrudodys apžvelgė
kadencinių metų veiklą - su kun.V.Šarka surengti du minėjimai. Izdininkas Fr.Šlenteris
pateikė piniginę apyskaitą: 1983 turėta 182,--DM pajamų ir 128,--DM išlaidų. Kasoje yra
408,60 DM. Dabartinė apylinkės valdyba - pirmininkas Br.Skrudodys, sekretorė Dana Knūp-
ling ir izdininkas Fr.Šlenteris - paprašyta eiti pareigas dar vieną kadenciją.

Susirinkime vyravo pesimistinės nuotaikos - išmirštantys veikėjai sumažino narių skaičių
iki 4. Imta galvoti apie apylinkės uždarymą, nors Bremene lietuvių daug. Viską pakeitė
Vasario 16 minėjimas, per kurį įstojo 18 narių, sudarydami naujas galimybes veiklai.

K e t s c h

Prie VLB Schwetzingeno apylinkės veikia Lietuvių vyrų ratelis. Jis turi įsi-
rengęs aukų butelį, į kurį to ratelio nariai ir jų draugai įvairiomis progomis meta pini-
gus. Per metus susirenka keletas šimtų DM. Metams baigiantis visi nariai sutaria, kuriam
lietuviškam reikalui juos paskirti. Iki šiol jie vis atitekdavo Vasario 16 gimnazijai.

1983 gruodžio 4 Schwetzingeno liet.vyrų ratelio nariai suvažiavo į Ketscho gamtos draugų
svetainę patikrinti kokia suma susirinko per 1983 ir nutarti kam ją skirti. Vienbalsiai
nutarta kaip Kalėdų senelio dovaną paskirti 800,--DM Vasario 16 gimnazijos orkestrui ins-
trumentams ar įrengimams pirkti. Orkestro vadovai ir muzikantai nuoširdžiai dėkoja už
dosnią ir labai naudingą paramą.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

V e l y k ų a t o s t o g o s

Mokiniai išvažinėja Velykų atostogų balandžio 13. Grįžta į bendrabutį po atostogų gegužės
1. Pamokos prasideda gegužės 2.

Vasaros atostogos prasideda birželio 29. Po atostogų į bendrabutį mokiniai renkasi rugpjū-
čio 26. Mokslas prasideda rugpjūčio 27.

Š.m. birželio 23 gimnazija ruošia J o n i n e s . Pradžia 15 val.

K ū č i o s

1983 buvo surengtos gruodžio 16. Iškilmes pilies salėje pradėjo pagrindinis rengėjas kun.
Fr.Skėrys, pranešdamas programą. Pirmiausia suvaidinta Virg.Gureckienės pasakos pobūdžio
"Kalėdų žvaigždė". Vaidino daugiausia žemesnių klasių mokiniai: Gabija Diavaraitė, Tanja
Griunvaldaitė, Ingrida Povilianskaitė, Astrida Kairytė, Sintra Endzinaitė, Ričaras Sidaras,
Virginijus Jocys, Amiras Šneideris, Robertas Baltutis.

Antrojo vaidinimo autorė mokyt.Bronė Lipsienė paaiškino, kad pjesė "Tai atsitiko Kūčių nak-
tį" yra jos pirmas literatūrinis bandymas. Veiksmas nukėlė žiūrovus į nepr.Lietuvos karei-
vines. Vaidino: Joachimas Freteris, Linas Kastys, Darius Sužiedelis, Darius ir Rimas Kal-
vaičiai, Gabija Diavaraitė, Inga Bitautaitė, Erina Seidlerytė, Milda Motekaitytė, Laima
Sruoginytė. Abiems vaidinimams buvo įrengtos scenos dekoracijos su atitinkamu apšvietimu,
pagaminti kostiumai. Režisavo mokyt.Daiva Markelytė.

Visiems persikėlus į valgyklos salę ir sugiedojus Kalėdų giesmę, kun.Fr.Skėrys sukalbėjo
malda. Perskaityta Kalėdų evangelija. Gražiai papuoštą eglutę uždegė Kuratorijos valdyba -
pirmininkas tėv.Alf.Bernatonis, vice-pirmininkas direktorius Andrius Šmitas bei išdininkas
Jonas K.Valiūnas - Vokietijos LB Valdybos vicepirmininkė Živilė Grodbergienė ir mokinių
komiteto pirmininkas Romanas Dirgėlas.

Gimnazijos direktorius A.Šmitas kvietė prisiminti mokyklos geradarius. Dėkojo mokinių tė-
vams, mokytojams, virtuvės personalui, gimnazijos talkininkams Ign.Švedui ir Bern.Budrei-
kai, kun.Fr.Skėriui už eglutės paruošimą ir visiems prie jos prisidėjusiems. Vokiečių kalba
paaiškino lietuviškų Kūčių papročius.

Tėv.Alf.Bernatonis, kalbėdamas vokiškai, pabrėžė mokytojų ir kitų gimnazijos darbuotojų so-
lidarumą, pasidalinant švenčių priedą su jo negavusiais. Lietuvišku žodžiu apibūdino reli-
ginę Kūčių prasmę, kvietė užmiršti pasitaikančius nesklandumus ir krikščioniška dvasia lau-
žyti paplotėlius. Perskaitė buv.direktoriaus Jono Kavaliūno laišką ir pasveikino čia esan-
čius jo kaimynus Sigitą ir Janiną Griunvaldus iš Beverly Shores (JAV-bių).

Naujas Hüttenfeldo evang.kun.Ansorg perdavė savo parapijos sveikinimus ir kvietė lankytis
evangelikų renginiuose. Hüttenfeldo viršaitis Edm.Maul užtikrino, kad jam labai mielos
lietuviškos Kūčios. Savo nuoširdžią kalbą baigė lietuviškai, linkėdamas gero vakaro.

Prasidėjo paplotėlių laužymas. Prie eglutės sustojusių tėv.Bernatonio ir A.Šmito ėjo visų
klasių seniūnai su savo auklėtojais ir, dalindamiesi paplotėliu, pasikeitė linkėjimais. Vi-
si mokiniai skubėjo susitikti savo draugus bei artimuosius ir išreikšti šventinius sveiki-
nimus. Netrukus visi grįžo į savo vietas prie stalų ir kibo į gausius kūčių patiekalus.

Po vakarienės prasidėjo įdomiausia muzikinė programos dalis. Gimnazijos choras pagiedojo 4
kalėdines giesmes lietuviškai, angliškai ir vokiškai. Inga Bitautaitė padeklamavo Maironio
Ir kas do naktis. Mažosios pianistės Sintia bei Kristina Endzinaitės, Gabija Diavaraitė,

o Virginijus Jocys akordeonu parodė ką gimnazijoje išmoko. Savo sugebėjimus demonstravo ir vyresnės pianistės - Daiva Korintaitė, Milda Motekaitytė bei Gabija Diavaraitė. Andrius Huberis grojo akordeonu. Mokiniai iš JAV-bių bei Kanados, talkinami australiečio Baltučio ir braziliečio Lipo, linksma nuotaiką sukėlė amerikietišku kalėdiniu "musical".

Labai išpūdingas buvo bendras visų meninių jėgų pasirodymas. Orkestras su choru ir deklamuotoja atliko 8 Kalėdų giesmes. Muzikinės programos vadovas mokyt.Arvydas Paltinas paaiškino kokiomis kukliomis sąlygomis sudarytas ir dirba mokinių choras. Kun.Fr.Skėrys pastebėjo, kad eglutės suruošimui teko sutelkti per 4.000,--DM. Stambiausi aukotojai: Br. Magdušauskas iš Schwetzingeno - 1.100,--DM, dr.K.ir R.Aškliai iš Ulmeno - 500,--DM, 8591 LS kuopos Schwetzingene vyrai per Algį Vitkų - 277,--DM ir kt. Prie kalėdinių dovanų prieklauso ir Schwetzingeno liet.vyrų ratelio per Joną Vitkų įteikti 800,--DM gimnazijos orkestro instrumentams pirkti. Dėkojo visiems aukotojams ir eglutės programos atlikėjams, ypač jos organizatoriams.

Kalėdų senį vaidino ilgai neatpažintas Juozas Sabas. Jis taikliai apibūdino gimnazijos vadovybę, mokytojus ir bendrabučių vedėjus, kiekvieną klasę ir kiekvieną mokinį atskirai, įpindamas į savo humorą ryškiuosius mokyklos gyvenimo įvykius ir juos kritiškai vertindamas. Visi gavo po maišelį dovanų su vaisiais, sausainiais bei saldumynais. Gimnazijos aukštybių dar nepasiekę Martinukas ir Laimutė Lipšiai bei Vytukas Lemke atsilygino už dovanas, padeklamuodami po eilėraščių.

V a s a r i o 1 6

Artėjant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 66-sioms metinėms, mokytojos Bronė Lipšienė ir Daiva Markelytė paskelbė mokiniams konkursines temas. Premijas 120,--DM sumos paskyrė Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv.Alf.Bernatonis.

Vasario 16 gimnazija kasmet švenčia. Ir šiemet po pusryčių visi mokiniai su lietuviais mokytojais susirinko vėliavos aikštelėje pakelti trispalvės. Ją skautams keliant į stiebo viršūnę, sugiedotas Lietuvos himnas.

Ekumeninės pamaldos vyko Hüttenfeldo katal.bažnytelėje. Altorius buvo papuoštas gausiomis gėlėmis, iš abiejų pusių stovėjo ateitininkų ir skautų vėliavos, kiekviena su trijų mokinių asista. Pamoksle kun.Fr.Skėrys aiškino tą dieną skaitytą evangeliją apie Dovydo kovą su Galijotu. Laimėjimą Dovydui atnešė tvirtas tikėjimas Dievo pagalba. Galijotas pralaimėjo, nes pasitikėjo tik savo ginklais ir šarvais. Galijotas ir jo vadovaujami filistėnai buvo bedieviai, o izraelitai garbino vieną Dievą. Kova tarp ateistų ir Dievo garbintojų vyksta ir šiandien. Ateistiniams Rytams vadovaujančioje Sovietų Sąjungoje Bažnyčia gyva ir tvirta. Ji pasitiki Dievu. Pamokslininkas perskaitė Vasario 16 pritaikintą maldą.

Kun.J.Dėdinas, pradėdamas šv.mišių liturgiją, dėkojo mokiniams ir jų vadovams, kad savo mokyklos vardo dieną neužmiršo atvykti į bažnyčią paprašyti Aukščiausiojo pagalbos. Ji labai reikalinga besiruošiant tolimesnėms studijoms ir gyvenimui. Per pamaldas mokinių choras ir pilna bažnytelė besimeldžiančiųjų gražiai giedojo.

Pilies salėje iškilmes pradėjo gimnazijos direktorius Andrius Šmitas. Pastebėjo, kad šiandien mokykla švenčia dvigubą šventę - savo vardadienį ir 66-sias Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metines. Išreiškė viltį, kad Lietuva vėl atgaus laisvę, tik reikia ją pasitikti esant gerais lietuviais. Daiva Korintaitė ir Erina Seidlerytė perskaitė iš Lietuvos pagrindinio spaudos laiško laisvajame pasaulyje gyvenančiam lietuvių jaunimui.

Tėv.Alf.Bernatonis, priminęs Lietuvos praeitį, padarė išvadą, kad buvome ir esame kovojanti tauta. Draminius pasipriešinimo okupantui momentus aprašo LKBK ir kita pagrindinio spauda. Kai 1953 buvo gyvai svarstoma, kas Vokietijos lietuviams būtų naudingiau - gimnazija ar amatų mokykla, anuometinis Vokietijos LB Valdybos pirmininkas inž.Pr.Zundė pareiškė: "Čia bus karininkų mokykla - kovotojų už Lietuvos laisvę". Kalbėtojas kvietė mokinius tokiais kovotojais tapti. Suvaidintas Viktoro Petkaus teismas ir Nijolės Sadūnaitės tardymas bei teismas pagal LKBK aprašymus.

Mokyt.D.Markelytė paskelbė eilėraščių ir rašinių konkurso duomenis. Dalyvavo 21 mokinys. Jie įteikė slapyvardžiais pasirašytus 15 eilėraščių ir 15 rašinių. Premijas už poeziją laimėjo mergaitės. I-ji atiteko Ingai Bitautaitėi (XI kl.) iš Vokietijos. Ji čia pat savo eilėraščių ir perskaitė. II-ji - Laimai Sruoginytei (XII kl.) iš JAV-bių. III-ji - Danai Baltutytei (XII kl.) iš Australijos. Pripažinimo pažymėjimas įteiktas ir Mildai Motekaitytei (X kl.) iš JAV-bių.

Brandžiausią rašinį parašė Gintautas Korintas (XII kl.) iš Vokietijos. Jis jį ir perskaitė. II premija paskirta Irenai Gečaitėi (XII kl.) iš JAV-bių, III-ji Markui Lipui (XII kl.)

iš Brazilijos ir Astridai kairytei (VIII kl.) iš Vokietijos. Pripažinimo pažymėjimai įteikti Gabijai Diavaraitei (VIII kl.) iš Mali (Afrika) ir Tanjai Griunvaldaitei iš Vokietijos.

Gražiai pasirodė 25 dainininkių gimnazijos choras, tautinių šokių grupė, mergaičių kvartetas bei Milda Motekaitytė solo ir 7-ių muzikantų orkestras. Popiet mokiniams buvo rodomi filmai.

MOKINIAI GIEDOJO PARYŽIAUS NOTRE DAME KATEDROJE

Kun. Jonas Petrošius išrūpino maldų dieną už Lietuvą. Š.m. kovo 25 šv. mišias garsiojoje Notre Dame de Paris Prancūzijos sostinėje aukojo kardinolas Lustige su kun. J. Petrošium ir apie 20 Rytų Europos kunigų. Jis ir pamokslą pasakė apie Lietuvos tikinčiųjų vargus ir apie šv. Kazimierą, kurio 500-sios gimimo metinės prieš 25 metus labai iškilmingai paminėtos šioje katedroje. Aukas prie altoriaus atnešė Prancūzijos liet. jaunimo atstovai, maldas už Lietuvą skaitė Vytautas Bačkis. Giedojo katedros choras. Mūsų gimnazijos choras su soliste Nele Paltiniene pagiedojo dvi giesmes, atkreipdami maldininkų ir katedros choristų bei chorvedžio dėmesį, kurie iš gimnazijos choro vedėjo A. Paltino išsiprašė gaidų, žadėdami pabandyti lietuviškas giesmes patys giedoti. Katedra buvo pilna maldininkų (apie 5.000), tarp jų ir būrelis Prancūzijos lietuvių. Lietuvaitės ir gimnazijos mokinės dėvėjo tautiniais drabužiais, kuriais labai domėjosi prancūzai ir visur fotografavo.

Po pamaldų kardinolas Lustige dar ilgai kalbėjosi su mokiniais ir juos lydėjusiais mokytojais, teiraudamasis apie mūsų mokyklą. Vakare kun. J. Petrošius pakvietė pas save svečius iš Vasario 16 gimnazijos, iš Čikagos ir vietos lietuvius su pirmininku J. Tomkum. Prie vaišių stalo arčiau susipažinta ir padraugauta.

KOKS BUS NAUJASIS BERNIUKŲ BENDRABUTIS?

Š.m. kovo 31 Vasario 16 gimnazijos skaitykloje archit. prof. Beck supažindino Kuratorijos ir Vokietijos LB Valdybos narius su provizoriniais berniukų bendrabučio statybos planais. Šalia mergaičių bendrabučio Romuvos parke numatomas pastatyti trijų aukštų (tokio pat aukštumo, kaip ir mergaičių bendrabutis) 7.000 m³ gyven. namas. Jame numatyti įrengti po butą vedėjui ir pavaduotojui, 30 kambarių su 50 lovų (20 kambarių po dvi lovas ir 10 kambarių po vieną), laisvalaikio kambariai berniukams ir mergaitėms, skalbykla su skalbinių džiovinimo kambariais, mokinių dirbtuvėlės su įrankių kambariais ir įvairios ūkio patalpos. Kas dviem kambariam arba kiekvienam kambariui atskirai numatytos prausyklos su dušais arba voniomis. Naujo bendrabučio su įrengimu sąmata 3,5 milijonų DM Bonnos (federalinės) ir Wiesbadeno (Hesseno) vyriausybių jau patvirtinta ir statybą bus galima pradėti dar šiemet.

Projekto autorius prof. Beck prašė susirinkusius (dalyvavo 13 asmenų) pareikšti pageidavimus dėl naujo bendrabučio formos, statybos vietos ir dėl jo priderinimo prie jau esamų Romuvos pastatų. Pokalbis užtruko trejetą valandų. Pareikšta įvairių pageidavimų. Svarbiausias - naujo bendrabučio panaudojimo lankstumas. Mat, santykis tarp berniukų ir mergaičių skaičiaus kasmet keičiasi. Siūlyta taip planuoti gyven. kambarius, kad padidėjus mergaičių skaičiui, dalį jų būtų galima apgyvendinti berniukų bendrabuty, nepažeidžiant auklėjimo principų.

FDP VADOVAI SUSIPAŽINO SU GIMNAZIJA

Š.m. balandžio 9 popiet Romuvoje lankėsi 12 FDP (Freie Demokratische Partei) Hesseno landtago, apskrities (Kreis Bergstrasse) ir Lampertheimo miesto vadovaujančių narių, tarp jų ir Lampertheimer Zeitung bendradarbis. Kuratorijos valdyba supažindino juos su gimnazijos pastatais, bendrabučiais, einamu mokslu bei mokyklos reikšme Vokietijos ir viso pasaulio lietuvių gyvenime. Svečiai pažadėjo gimnazijos reikalus visur paremti.

PAREMKIME TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS KELIONĘ Į DAINŲ ŠVENTĘ

Vasario 16 gimnazija ir Vokietijos LB Valdyba š.m. vasario 29 paskelbė ir daugeliui asmenų išsiuntinėjo šį atsišaukimą -

- Mieli Tautiečiai! Artėja 7-oji pasaulinė Lietuvių tautinių šokių šventė, kuri įvyks š.m. liepos 1 Clevelande (JAV). Tai yra vienas iš didžiausių ir svarbiausių laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių kultūrinių įvykių. Šis renginys padeda suartinti visame pasaulyje gyvenančius mūsų tautiečius. Šventės rengėjai kviečia tautinių šokių grupes iš visų kraštų. Būtų gražu, kad ir Vak. Vokietijos lietuviai būtų atstovaujami. Šiais metais iš mūsų krašto tegali dalyvauti Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė. Tačiau mokiniai nėra pajėgūs apsimokėti visas kelionės išlaidas. Todėl kreipiamės į Jus, prašydami paramos.

Už kiekvieną auką būsime giliai dėkingi. Aukas prašome siųsti: Volksbank Kreis Bergstrasse, 6840 Lampertheim-Hüttenfeld 4, BLZ 509 914 00, Konto-Nr. 8 9882 00

Aukotojams atsiųsime pažymėjimą (Spendenbestätigung), kuri galėsite panaudoti aukos nurašymui nuo mokesčių. Už Jūsų dosnumą lietuviškam jaunimui nuoširdžiai dėkojame.

Su geriausiais linkėjimais

Andrius Šmitas, Vasario 16 gimnazijos direktorius

Živilė Vilčinskaitė-Grodbergienė, Vokietijos LB Valdybos vicepirmininkė

V e l y k ų r e k o l e k c i j a s

Vasario 16 gimnazijoje š.m. balandžio 10 ir 11 vedė kun. J.Petrošius iš Paryžiaus bei kun. J.Dėdinas katalikams ir senj.kun. J.Urdzė iš Bonnos bei kun. Fr.Skėrys evangelikams. Dalyvių skaičius šiemet buvo didesnis negu kitais metais: ir pas evangelikus ir pas katalikus atsilankė po 20 mokinių su viršum.

BIBLIJĄ PAVEIKSLUOSE JAUNIMUI IR VAIKAMS

Lietuvių kalba prieš 1983 Kalėdas išleido misija ŠVIESA RYTUOSE (Licht im Osten) švedų liuteronų Bažnyčios lėšomis. Kun.Fr.Skėrys parūpino jos 90 egz. ir išdalino visiems mūsų gimnazijos mokiniams bei personalui.

----- xXx -----

KUN.ANTANAS BUNGA SULAUKĖ 65-jo GIMTADIENIO

š.m. sausio 5. Gimęs Šipylių k.,Gruzdžių valsč.,ūkininkų šeimoje. Pradžios ir vidurio mokslą ėjo dar Lietuvoje, bet kunigų seminariją lankė ir baigė jau Eichstätte (Vokietijoje). Kunigu išventintas 1952 Bamberge. Trumpai padirbęs Vokietijos liet.katal.sielovados centre Dieburge, paskirtas Memmingeno lietakelionu.Čia pasireiškė jo visuomeniški gabumai: daugelį metų buvo VLB Memmingeno apylinkės pirmininku, įsteigė garsųjį M.Budriūno vadovaujamą DARNOS chorą, vargo mokyklą, suorganizavo keletą masinių liet. sąskrydžių. Buvo renkamas į vadovaujamus visos Vokietijos LB organus - LB Tarybą (1956-1959 ir 1965-1971), Valdybą (1958 ir 1966) bei Garbės teismą (1968-1969).

Toliau sekė darbas vokiečių sielovadoje - Mittelneufnache ir Bad Wörishofene, kur įkūrė naują šv.Uiricho parapiją Sodų mieste (Gartenstadt) su modernia bažnyčia bei erdvia klebonija, Europos liet.vyskupijos centru, o vėliau pastatė ir parapijos namus su erdviomis patalpomis jaunimui ir kit.reikalams.

Kun.Bungos klebonijos durys plačiai atdaros lietuviškiems svečiams. Jis kasmet suruošia didesnius ar mažesnius lietuvių, ypač jaunimo, suvažiavimus. Dažnas jo svečias būdavo ir didelis lietuvių bičiulis kardinolas Antonio Samore. Už nuopelnus parapijai ir diecezijai Augsburguro vysk.J.Stimpfle suteikė dvasinio tarėjo (geistlicher Rat) titulą.

KUN.BRONIUS LIUBINAS 60-jį GIMTADIENĮ

atšventė š.m. vasario 11. Nuo ryto iki vakaro klebonija buvo pilna sveikintojų, tarp jų netrūko ir Vasario 16 gimnazijos bei Vokietijos LB vadovų.

Jubiliatas gimęs gražiajame Griškabūdy. Gimnaziją lankė Marijampolėje. 1940 įstojo į Vilkaviškio kunigų seminariją. Bolševikams ją uždarius, persikėlė į Kauną, bet atėjus vokiečiams, grįžo į Vilkaviškį ir išbuvo iki 1940 vasaros, kai teko pasitraukti į Vokietiją. Čia 1944-45 mokėsi Eichstätte kunigų seminarijoje. Kunigu išventintas 1946 spalio 27 Romoje. 1947 baigė Gregorianumo universitetą teologijos licenciato laipsniu. Šv.Rašto licenciata įsigijo 1949 Bibliiniame institute.

1950 paskirtas liet.kapelionu Tübingene. 1951 dirbo Vokietijos liet.katal.sielovados centre Dieburge, 1952-1977 gyveno ir dirbo Kaiserlauterne: iki 1960 buvo lietuvių LS kuopų kapelionu, 1960-1977 - profesinės vokiečių mokyklos tikybos dėstytoju. 1977 pradėjo klebonauti Frankenthaly, kur iki šiol pasėkmingai tebesidarbuoja.

Kun.Liubinas yra vienas vadovaujamų Vokietijos liet.kultūrininkų bei visuomenininkų. Jis 1958-1962 dėstė lotynų kalbą Vasario 16 gimnazijoje, o 1962-1966 buvo jos direktorium. Jam direktoriaujant 1965 pastatyti nauji gimnazijos rūmai. Su gimnazija nesiskiria ir klebonaudamas: 1972-1974 buvo Kuratorijos valdybos vicepirmininkas, o dabar atstovauja Pasaulio LB Valdybai Kuratorijoje ir yra ilgametis Pedagoginės komisijos narys.

Gilia vaga sukaktuvininkas yra išvaręs Vokietijos lietuvių bendruomenėje. 12 metų (1959-1965, 1968-1971 ir 1974-1977) yra buvęs Tarybos nariu, 13 metų (1959-1965 ir 1968-1973)-Valdybos nariu ir 1960, 1962 bei 1973 - jos pirmininku. Jo darbų ir nuopelnų sąrašas tikriausiai dar nebaigtas.

ŠV.KAZIMIERO JUBILIEJUS ROMOJE

sutraukė iš laisvojo pasaulio per tūkstantį lietuvių. Vien iš Vokietijos buvo nuvykę apie 150 tautiečių. Iš Hüttenfeldo prabangiu autobusu važiavo 45 asmenys, tarp jų ir 11 Vasario 16 gimnazijos mokinių.

Kovo 3 Šv.Tėvas priėmė lietuvius didž.audiencijų salėje. Į popiežių angliškai kreipėsi vysk. V.Brizgys, paaiškindamas, kokia proga čia susirinko tūkstantinė minia lietuvių. Įteiktos dovanos. Jonas Paulius II savo kalbą perskaitė angliškai, o po jos ir lietuviškai. Ragino gyventi krikščioniškai, puoselėti savo kultūrą ir papročius, saugoti jaunimą. Dėkojo už dovanas ir laimino. Visi sukalbėjo Tėve mūsų. GRANDINĖLĖS ansamblis iš Clevelando ir visa salė giedojo Marija, Marija. Anksčiau ji dainavo lietuviškas dainas.

Visas savaitgalis Romoje buvo pilnas pakilių, lietuvišką širdį jaudinančių religinių ir tautinių iškilmių. Viena jų - dviejų liet.diakonų - Kazimiero Kaknevičiaus iš Toronto ir Danieliaus Staniškio iš Filadelfijos - iššventinimas kunigais Šv.Kryžiaus bazilikoje kovo 3. Šventinimo apeigas atliko Vak.Europos lietuvių vyskupas Ant.Deksnyš. Su juo šv.mišias koncelebravo arkiv.Bulaitis, vysk.Brizgys, prelatai Tulaba ir Bartkus, iš viso apie 30 liet.dvasiškių. Pamokslą pasakė vysk.Deksnyš, pabrėždamas kunigystės kilnumą ir šventumą.

Kulminacinį romiškų iškilmių tašką pasiekė kovo 4 Šv.Petro bazilikoje Jono Pauliaus II su apie 60 liet.kunigų aukojamos šv.mišios. Įėjimas į pamaldas - tik su numeruotais kvietimais. Dalyvavo per tūkstantis lietuvių ir pilna bazilika kitataučių. Prieš altorių buvo susėdę diplomatai, kardinolai, 14-kos valstybių vyskupų konferencijų atstovai bei kiti aukšto rango dvasiškiečiai. Šone - Clevelando GRANDINĖLĖ ir kiti chorai. Melstasi iš Vatikano tai dienai išleistos 90 psl. nedidelio formo knygutės su spalvotais lietuviškais paveikslais. Ji pavadinta - Šv.mišios Lietuvos globėjo šv.Kazimiero 500 metų mirties sukakčiai. Išspausdintos per šv.mišias giedotos lietuviškos giesmės su gaidomis ir visos skaitytos lietuviškos maldos. Maldavimus lietuviai skaitė ne tik lietuvių, bet ir italų, prancūzų, vokiečių bei anglų kalbomis.

Šv.Tėvas pasakė išpūdingą pamokslą, kuris buvo ištisai išspausdintas italų ir kit.laikraščiuose. Lietuviška pamokslo dalis truko 6 min. Popiežius meldė šv.Kazimierą globoti Lietuvą sunkiais laikais ir baigė giesmės žodžiais - Marija, Marija, skaisčiausia lėlija, Tu švieti aukštai danguje... Tais žodžiais Šv.Tėvas baigė ir savo bendrą audienciją Šv.Petro aikštėje, kuri buvo perpildyta šimtatūkstantine įvairių tautybių ir rasių minia.

Iškilmės Romoje baigtos pokyliu Sheriton viešbutyje. Aukšto lygio buvo GRANDINĖLĖS ir aštuonių muzikantų orkestro koncertas. Stebėjimas jos šokių ir klausymas Bankaitytės kankliavimo buvo ilgai neužmirštamas meninis pergyvenimas.

ŠV.KAZIMIERAS IR ATEITININKAI BAD WÖRISHOFENE

Šv.Ulricho parapijos klebonas kun.A.Bunga pakvietė didelį lietuvių bičiulį Augsburgo vysk. J.Simpfle š.m.balandžio 8 iškilmingomis pamaldomis paminėti šv.Kazimiero 500 metų jubiliejų. Į šventę įsijungė ir Vokietijos ateitininkai.

Balandžio 7 popiet dr.Kestutis Girnius iš Müncheno skaitė ateitininkams paskaitą apie branduolinius ginklus ir krikščionio dorovę. Vyko gyvos diskusijos.

Po vakarienės Šv.Ulricho bažnyčioje šv.mišias aukojo vysk.A.Deksnyš su prel.L.Tulaba, kun.A.Bunga, tėv.A.Bernatoniū bei kun.dek.V.Šarka ir pasakė pamokslą. Ateitininkų įžodį davė Vasario 16 gimnazijos 4 mokiniai: Virginijus Jocys, Markus Lipas, Laima Sruoginytė ir Darius Sužiedelis. Visi perskaitė ateitininkų credo ir sugiedojo himną.

Vakare klebonijoje ateitininkų moksleivių globėja mokyt.M.Šmitienė pasveikino įžodininkus, įteikdama po Ateitininkų vadovą ir knygą apie Kražius. Sveikinimo kalbas pasakė ir prel.Tulaba, kun.Bunga, Stud.ateitininkų sąjungos pirmininkas Arūnas Pemkus iš JAV-bių ir V.Natkevičius. Gerai paruoštą paskaitą apie šv.Kazimierą skaitė vyr.mokyt.Vincas Bartusevičius.

Dr.Kajetonui Čeginskui iš Müncheno įteikta Liet.Katalikų bendrijos visuomenininko premija 500,--dol., kurią jis tuoj pat ir paskirstė: 300,--dol Lietuvių kultūros institutui ir 200,--dol. - Vasario 16 gimnazijos ateitininkų kuopai.

Aukšto lygio buvo mokyt.Daivos Markelytės paruošta meninė programa. 7 mokiniai vaidindami paskaitė iš Liet.Kat.Bažn.Kronikos. 8 mergaitės padainavo liet.dainų. D.Markelytė raiškiai padeklamavo Putino baladę apie Eglę ir Žilviną. Trio orkestrėlis pagrojo liet.tautinių šokių melodijų. Gabiai suvaidintas K.Ostrausko LOZORIUS.

Sekmadienį (bal.8) pilnutėlėje bažnyčioje šv.mišias aukojo Augsburgo vysk.J.Stimpfle, vysk.A.Deksnyš, prelatai Tulaba ir Jatulis, kun.Bunga, kun.Petrošius, kun.Senkus ir keletas vo-

kiečių kunigų. 50 asmenų choras, palydimas kamerinio orkestro, giedojo lotyniškas, vokiškas ir lietuviškas giesmes. Kartu su wörishofeniečiais meldėsi ir apie 50 lietuvių, kurie irgi sugiedojo trejetą lietuviškų giesmių. Labai gražų pamokslą apie šv.Kazimierą ir Lietuvą pasakė vysk.Stimpfle.

Parapijos namuose už stalų pietauti susėdo per 150 žmonių. Priešakinę sieną puošė didelis spalvotas šv.Kazimiero paveikslas, italų dailininko Dolci reprodukcija. Parapijos choras pasveikino lietuvius trimis mūsų liaudies dainomis. Brandžią paskaitą apie šv.Kazimierą vokiečių kalba skaitė V.Bartusevičius. Vysk.Stimpfle pašventino paveikslą, o kun.A.Bungas paskelbė, kad jį dovanoja Šv.Ulricho parapijai. Per pietus buvo sakomos sąmojais perpintotos kalbos, skambėjo vokiškos ir lietuviškos dainos.

M I R U S I E J I

S t a s y s LOZORAITIS, Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas, mirė 1983 gruodžio 24 Romoje. Palaidotas gruodžio 28 Romos kapinėse. Šv.mišias šv. Jėzaus Teresės bažnyčioje aukėjo ir pamokslą pasakė vysk.A.Deksnyš su prel.A.Bačkiu ir kun.Alg.Bartkum. Meldėsi Romos, JAV-bių, Prancūzijos, Šveicarijos bei Vokietijos lietuvių atstovai ir būrelis svetimtaučių. Atsisveikinimo kalbas pasakė velionio sūnus Stasys Lozoraitis, jr., Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu dr.A.Gerutis, Italijos LB vardu prel.V.Mincevičius, Prancūzijos LB vardu Rič.Bačkis.

Velionis buvo gimęs 1898 rugsėjo 5 Kaune. Mokėsi Kaune, Voroneže, studijavo teisę Berlyne. Diplomatinę tarnybą pradėjo 1923. Dirbo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje ir pasiuntinybėse Berlyne bei Vatikane. 1934-38 buvo užsienio reikalų ministeris, 1939 - nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministeris prie Kvirinalo. 1940 paskirtas Lietuvos diplomatinės tarnybos šefu. Tas pareigas ėjo iki mirties, garbingai atstovaudamas nepriklausomai Lietuvai. Liko žmona Vincenta ir sūnūs - Stasys, Lietuvos atstovas prie Šv.Sosto, ir Kazys, Vatikano radijo programų lietuvių kalba redaktorius su šeima.

J u o z a s ERETAS, prof.,dr.phil., Šveicarijos LB garbės narys, mirė 1984 kovo 13 Baselyje, Šveicarijoje. Palaidotas kovo 19 Baselio am Hörnli kapinėse. Gedulingas šv.mišias šv. Juozapo bažnyčioje aukėjo tėv.dek.dr.Felix Troesch iš Baselio ir tėv.Alf.Bernatonis bei kun.Br.Liubinas iš Vokietijos. Prie altoriaus stovėjo Fryburgia korporacijos studentai su vėliava. Pirmose maldininkų eilėse sėdėjo dvi Vasario 16 gimnazijos mokinės ir 1 mokinys, apsirengę tautiniais drabužiais. Pamaldų gale vysk.A.Deksnyš, kalbėdamas vokiškai ir lietuviškai, pareiškė užuojautą šeimai Vakarų Europos liet.katalikų ir Lietuvos katal.akademijos vardu. Sugiedotos dvi lietuviškos giesmės.

Per pietus Hörnli svetainėje pareiškė užuojautą velionies šeimai Šveicarijos LB vardu dr. A.Gerutis, pažymėdamas, kad prof.Eretas buvo į Lietuvą, ir suminėdamas jo nuopelnus. Tėv.Alf.Bernatonis kalbėjo Vokietijos liet.katal.sielovados, LB ir Vasario 16 gimnazijos vardu. Vincas Natkevičius reiškė užuojautą Vokietijos ateitininkų vardu. Dr.Dargužas-Hofer kalbėjo kaip velionies ir jo šeimos draugas. Vysk.A.Deksnyš teigė, kad velionis buvo Dievo siųstas mūsų tautai. Laisvutė Eretaitė šeimos vardu dėkojo visiems kalbėtojams ir ypač Fryburgia korporacijos atstovams bei Vasario 16 gimnazijos mokiniams.

Kapinių koplyčioje prisirinko per šimtas žmonių. Gale karsto stovėjo Fryburgia korporacijos studentai su vėliava, o šalia - Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Maldas kalbėjo ir velionies gyvenimą nušvietė tėv.dr.F.Troesch. Gimęs 1896 spalio 18 Baselyje, kur mokėsi ir pradėjo studijas. Doktoratą įsigijo Friburge. 1919 išvyko į Lietuvą, kur 1925 vedė Oną Jakaitytę, su kuria susilaukė 5 vaikų. Į Šveicariją grįžo 1941. 1954 mirė žmona, o 1976 neteko dukters Aldonos. Į poilsį išėjo 1962. Pastebėjo, kad ir po žmonos Onos mirties šeimoje buvo kalbama lietuviškai. Stud.korporacijos Fryburgia vardu atsisveikino jos senjoras, dėkodamas velioniui už šios katal.korporacijos įsteigimą 1918. Lietuvos krikščionių demokratų bei ELTOS vardu sudiev tarė B.Venckuvienė iš Paryžiaus. Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu paskutinę pagarbą išreiškė dr.Albertas Gerutis.

Eretų šeimos kape prof.Juozas jau laukė jo motina Cecilia Ehret-Boos (1859-1941), žmona Ona Jakaitytė-Eretienė (1898-1954) ir duktė Aldona Lange-Ehret (1928-1976). Sukalbėtos maldos. Ant į duobę nuleisto karsto nulinko Fryburgia korporacijos vėliava ir jos palydovų galvos, padėta korporanto kepuraitė ir juosta. Sudėta 10 didelių vainikų, tarp jų Šveicarijos LB, Vokietijos LB ir Vasario 16 gimnazijos, Vokietijos ateitininkų, Lietuvos diplomatinės tarnybos, šeimos narių ir kt. Visi laidotuvių dalyviai pakviesti į Hörnli svetainę užkandžių ir kavutės. Fryburgia korporacija susirinko kitoje svetainėje.

V a l e r i j a ČEKASKIENĖ-Funkienė-Grinkevičiūtė, VLB Pinnebergo apylinkės narė, mirė 1983.XI.1 Pinneberge. Palaidota Pinnebergo kapinėse šalia savo vyro Čekausko. Laidojimo apeigas atliko kun.dek.V.Šarka. Dalyvavo būrelis kaimynų lietuvių ir vokiečių.

Buvo gimusi 1899.XI.27 Saratove. Žurnalistiką studijavo Zūrichė. Ištekėjo už inž.A.Funko. Po pastarojo karo dalijosi tremtinės dalia su kitais tautiečiais. Mokėdama svetimų kalbų, daug jiems padėjo įvairiose įstaigose. Mirus pirmajam vyrui, ištekėjo už ats.kap.Čekausko. Bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje.

S t e f a n i j a VYŠNIAUSKIENĖ-Kalitytė, VLB Mūncheno apylinkės narė, mirė 1983.XII.20 Dachau ligoninėje. Palaidota gruodžio 23 Mūncheno Westfriedhof kapinėse. Buvo gimusi 1906 sausio 4 Lucke (Lenkijoje). Buvo gailėtingoji sesuo Kaune. Po karo dalyvavo lietuviškoje veikloje - daugelį metų vadovavo Mūncheno liet.moterų klubui. Liko dukra Julija Baronė.

K a z y s GAIDYS, VLB Stuttgarto apylinkės narys, mirė 1984.I.2 Sindelfingene. Palaidotas sausio 5 to miesto kapinėse. Prie kapo atsisveikino VLB Stuttgarto apylinkės pirmininkas dr.J.Norkaitis, pastebėdamas, kad velionis buvo savanoris kūrėjas. Šv.mišias Šv.Pauliaus bažnyčioje aukojo kun.K.Senkus.

Buvo gimęs 1898.XI.24 Bigailių k.Subačiaus valsč. ūkininko šeimoje. Pasibaigus nepriklausomybės kovoms, tarnavo kalėjimo raštinėje. Į Vokietiją atvyko 1944. Žmona su dviem dukrom išvyko į JAV-bes (mirė 1953 Rochestery), jis dėl džiuvos turėjo pasilikti. Vedęs antrą žmoną, susilaukė dukters Birutės, kurią leido į Vasario 16 gimnaziją.

K a s p a r a s STANGVILIUS, savanoris kūrėjas, mirė 1984.I.21 Baden Badeno ligoninėje. Palaidotas sausio 25 Rotenfelso kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun.Fr.Skėrys. Buvo gimęs 1897.VII.8 Barzdžiuose, Raseinių apskr. Dirbo dvare. Grįžęs iš neprikl.kovų, vedė, bet po 8 metų žmona mirė. Vedęs antrą kartą, susilaukė trijų dukterų ir dviejų sūnų. 1941 repatrijavo į Vokietiją. 1947 grįžo pas šeimą į Lietuvą ir 1959 su ja repatrijavo vėl į Vokietiją. Paliko tris dukras, 5 vaikaičius bei dukraitės ir kitus gimines.

J o n a s ŠILINGAS mirė 1983.XII.30 Hamburg-Bergedorfe. Palaidotas 1984.I.6 to miesto kapinėse. Laidojimo apeigas atliko ir gedulingas šv.mišias Šv.Kristupo bažnyčioje Hambrege aukojo kun.dek.V.Šarka. Buvo gimęs 1915 kovo 29 Lėpjoj.

E d v a r d a s NIKOLAJEVAS mirė 1983.XI.5 Pfrontene/Allgäu. Palaidotas Reutlingene-Gönningene lapkr.7. Gimęs 1925.I.6 Kugelaičiuose, Šilutės apskr. Per karą vokiečiai išvežė į Darbo stovyklą, kur susirgo džiova. Po karo gyveno pabėgėlių stovyklose. 1952 vedė M. Lengvinaitę, su kuria susilaukė dviejų dukterų. Kristina mokėsi Vasario 16 gimnazijoje.

S o f i j a JAUNIŠKYTĖ, VLB Stuttgarto apylinkės narė, mirė 1984.II.21. Palaidota vasario 24 Stuttgart-Steinhaldenfelde kapinėse. Atsisveikinimo kalbą pasakė J.Glemža. Buvo gimusi 1901.V.25 Petersburge. Baigusi Utenos gimnaziją, tarnavo Žemės ūkio ministerijoje Kaune buhalterė. 1944 pasitraukė į Austriją, vėliau atvyko į Stuttgartą ir nuo 1952 gyveno Steinhaldenfelde. Nors sirgdama tbc, buvo aktyvi visuomeninkė - kurį laiką pirmininkavo Stuttgarto LB apylinkei ir priklausė Liet.moterų klubui. Kantriai nešė išeivišką našta, kurią pakelti padėjo geri žmonės, ypač dr.M.Baublys su sūnumi Saulium.

K e s t u t i s KURTINAITIS mirė 1983.XII.20. Palaidotas gruodžio 23 Heidelberg-Rohrbacho kapinėse. Dalyvavo apie 40 žmonių, daugiausia buv.draugai iš LSCo 8591 Schwetzingene. Buvo gimęs 1922.V.6 Kaune. Lankė Jėzuitų gimnaziją. Po karo buvo išvykęs į anglių kasyklas Prancūzijoje, bet netrukus grįžo Vokietijon ir tarnavo amerikiečių LS kuopose.

N u m a t o m i r e n g i n i a i 1 9 8 4

Per Atvelykį (pirmą savaitgalį po Velykų) - Europos kraštų lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas Amsterdame (Olandijoje). Smulkesnes informacijas teikia VLJS pirmininkas Robertas Slavikas - 6840 Hüttenfeld, Viernheimer Str.5. Tel.06256-1433

Gegužės 6 - Motinos diena Romuvoje. Ruošia Romuvos liet.moterų klubas. 11,15 val.pamaldos. 16 val. atidarymo žodis pirm.dr.O.Šreifeldienės. Meninę dalį atlieka gimnazijos mokiniai, vadovaujami mokyt.D.Markelytės. Bus šokiai, veiks bufetas ir loterija. Kviečiami visi.

Gegužės 18-20 - kultūrinis savaitgalis naujuose katal.parap.namuose Hüttenfelde. Ruošia Lietuvių kultūros draugija ir Vokietijos liet.jaunimo sąjunga. Numatyti LKD metinis narių susirinkimas, jaunimo pokalbiai, bendras simpoziumas, gimnazijos mokinių meninė programa. Pasielinksminimui gros mokinių orkestras. Veiks dail.Jūratės Lemkienės-Batūraitės darbų paroda.

Birželio 23 - **J o n i n ė s** Vasario 16 gimnazijoje Romuvoje. Pradžiai 15 val.

Liepos 21 - rugpjūčio 5 - liet.vaikų 8-14 m.amžiaus vasaros stovykla Romuvoje Hüttenfelde. Vadovauja mokyt.Ronaldas Tesnau. Mokestis pernykštis - 200,--DM už dvi savaites.

Liepos 29 - rugpjūčio 5 - XXXI Europos lietuviškųjų studijų savaitė Augsburgėje, St.Ulrich Akademijos namuose, Kappelberg 1. Pragyvenimas per visą savaitę kaštuos 350,--DM, registracijos mokestis 65,--DM, jaunimui 25,--DM. Registruotis pas Frl.J.Barasas, 8000 München 50, Rubinstr.1